

Ufomurkka

Outo "meteoriiitti"

Kahden miehen kertomus Pielisellä havaitsemastaan valoilmästä ja siihen liittyvästä noin 6 tunnin mittaisesta muistikatkosta on saanut muutamissa paikallislehdissä jonkin verran huomiota osakseen. Tapaus on lyhykäisesti seuraavanlainen.

Kaksi miestä oli moottoriveneellä matkalla Pielisen rannalla sijaitsevalle kesämökille, jossa toisen miehen sukulaisia oli odottamassa heitä perille noin kello yhdeksäksi. Ollessaan lähellä mökkiä noin klo 20.40 miehet katsahivat taivaalle "joka vaikutti oudolta, koska taivas oli kirkas ja vain oli musta läiskä, jossa näkyi tähtiä ja yks isompi valo".

Miehet kuvailivat, kuinka valot liikkuivat toisiinsa nähden ja tuntuivat mukailevan heidän veneensä liikkeitä. Iso valo lähestyi heitä kahteen otteeseen, toisella kerralla sen eteen tuli sumua ja siitä irtosi pyöreähkö musta kappale, joka kiersi pitkin taivaanrantaan. Myös siinä näkyi valo. Sittemmin valot hävisivät, "loittonivat ylöspäin", ja tumma alue oli poissa. Miehet ajattelivat kellon olevan korkeintaan 22, mutta se olikin 4 aamuyöllä. He eivät kuitenkaan huomanneet katkosta tapahtumissa, vaan jatkoivat "luontevasti matkaansa mökille".

Tapaukselle on prof. Rauno Hämäläinen (Joensuun korkeakoulusta) sanomalehti Karjalaisen mukaan esittänyt selitykseksi maahan asti pudonnutta avaruuden kappaletta, meteoriiittiä. "Meteoriiitin törmäystä maan pintaan voi verrata kraanaatin räjähdykseen ihmisen lähellä. Se synnyttää kovan paineaallon. Tajunnan menetys on luonnollinen seuraus. Meteoriiitin maahan putoamisen yhteydessä syntyy ääntä nopeampia paineaaltoja, jotka yhdessä kuumuuden kanssa lamauttavat keskushermostoa. Tilanne voi olla hengenvaarallinen tai aiheuttaa pysyviä aivoaurioita... Ihminen havaitsee sen veneilijöiden tapaan mustana valon ympäröimänä alueena... Jos Pielisen miehet pystyisivät tarkasti ilmoittamaan havaintopaikkansa, meteoriiitin

kappaleet saatettaisiin löytää käikuluotaimen avulla ja sukeltaa ylös."

Hämäläisen selitys edellyttää, että osa meteoriiitista olisi säilynyt hajoamatta maan pinnalle saakka. Samalla se olisi aiheuttanut maan pinnalla paineaallon ja kovan kuumuuden. Meteoriiitit putoavat maahan kuitenkin lähes aina joko niin, että ilmakehä on hidastanut niiden vauhdin vapaan putoamisliikkeen nopeudeksi (n. 100 m/s), tai sitten ne törmäävät maan pintaan hyvin suurella nopeudella (useita km/s). Edellisessä tapauksessa maahan pudonnut meteoriiitti ei ole kuuma eikä aiheuta paineaaltoa, korkeintaan hajoaa lisää tai synnyttää kuopan, jonka syvyys riippuu maaperän laadusta ja meteoriiitin massasta. Jälkimmäisessä tapauksessa (joka on erittäin harvinainen) taas syntyy kuumuutta ja paineaaltoja, ja törmäyksen vaikutukset voivat olla jopa ydinräjähdykseen verrattavissa (kuten Arizonan meteoriiittikraateri ja Siperian yllä vuonna 1908 tapahtunut pienen kometan räjähdys osoittavat). Jos meteoriiitti osuisi veteen, se aiheuttaisi sellaisen hyökyaallon, että se olisi miesten veneen lisäksi pyyhkinyt laajalti Pielisen rantoja märäksi.

Meteoriiittiä ei tämänkertaisesta ilmiöstä voida syyttää. Ilmiötä tutkitaan edelleen sen todellisen luonteen selvittämiseksi.

Mainittakoon että kyseisenä yönä ovat useat henkilöt ilmoittaneet nähneensä valoilmästä, joka viittaa kirkkaaseen tähdenlento. Sen kuvaukset poikkeavat kuitenkin tyystin Pielisen miesten kokemuksesta.

Juhani Kyröläinen
Pekka Teerikorpi